

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Кузнєцова Людмила Вікторівна
“ ___ ” _____ 20__ р.

КОМПЛЕКСНА ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.050.100 «Банківська справа»
за темою:

«ІНОЗЕМНИЙ КАПІТАЛ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ»

Виконавець
Студентки кредитно-економічного факультету
Нікітюк Каріна Ігорівна
Баранецька Наталія Олегівна

Науковий керівник
к.е.н., доцент
Тарасевич Наталія Вадимівна

Одеса 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРИСУТНОСТІ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ (Баранецька Н.О.)	5
1.1. Поняття іноземного капіталу у банківському секторі	5
1.2. Етапи експансії іноземного капіталу та результат його впливу на банківську систему України	11
1.3. Правове регулювання присутності іноземного капіталу	18
Висновки до розділу 1	29
РОЗДІЛ 2 СУЧАСНИЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ У БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	33
2.1. Структура та динаміка присутності іноземного капіталу у банківській системі України (Нікітюк К.І.)	29
2.2. Дослідження формування фінансових ресурсів банків з іноземним капіталом (Баранецька Н.О.)	39
2.3. Оцінка активних операцій банків з іноземним капіталом (Баранецька Н.О.)	48
2.4. Аналіз фінансових результатів банків з іноземним капіталом (Нікітюк К.І.)	58
Висновки до розділу 2	71
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ В БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ (Нікітюк К.І.)	75
3.1. Зарубіжний досвід залучення іноземних інвестицій у банківський сектор	75
3.2. Стратегічні аспекти регулювання діяльності іноземних банків ...	88
3.3. Комплексна інтегральна оцінка безпеки держави у банківській сфері в умовах присутності іноземного капіталу	99
Висновки до розділу 3	110
ВИСНОВКИ	114
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	119
ДОДАТКИ	127

АНОТАЦІЯ

комплексної випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Нікітюк Каріни Ігорівни

Баранецької Наталії Олегівни

Іноземний капітал у банківській системі України

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2017

Випускна робота складається з трьох розділів.

У роботі було визначено сутність поняття іноземного капіталу, розглянуті різні тлумачення щодо визначення банків з іноземним капіталом. Проаналізовані причини і наслідки експансії іноземного капіталу на території України. Охарактеризовано сучасні методи та інструменти регулятивної політики щодо діяльності банків з іноземним капіталом в Україні.

Також висвітлено сучасний стан та динаміку впливу іноземного капіталу на банківський сектор, а також визначено тенденції подальшого розвитку. Проаналізовано ресурси та джерела їх утворень та фінансові результати діяльності іноземних банків в Україні.

Розглянуто приклади залучення та регулювання діяльності іноземних банків спираючись на досвід зарубіжних країн. Визначено перспективи та загрози розвитку для банківського сектору за умов присутності іноземного капіталу для України. Запропоновано заходи щодо оптимізації безпечної діяльності та подальшого функціонування іноземного капіталу у банківському секторі.

Ключові слова: іноземний капітал, банк з іноземним капіталом, банківська система.

ANNOTATION

of complex bachelor's degree final paper

Nikitiuk Karina I.

Baranetska Nataliya O.

Banks with foreign capital in the context of banking system in Ukraine

Odessa National Economic University

Odessa, 2017

The final paper consists of three sections.

This paper suggests various interpretations regarding the definition of banks with foreign capital. The reasons and consequences of expansion of foreign capital on the territory of Ukraine are analyzed. The description is given to modern methods and tools of regulatory policy of banks' activities with foreign capital in Ukraine.

The authors also show the current condition and dynamics of the effect of foreign capital on the banking sector and the tendencies for further development. The work analyzes the resources and sources of their formations and financial results of activity of foreign banks in Ukraine.

They illustrate examples of calling in and regulation of foreign banks based on the experience of foreign countries. The article identifies opportunities and threats for the development of the banking sector in the conditions of presence of foreign capital in Ukraine. As a solution to the existing problem, optimization measures for safe activity and further functioning of foreign capital in the banking sector are suggested.

Key words: foreign capital, bank with foreign capital, banking system.

ВСТУП

Актуальність. Банківський сектор є найважливішою ланкою сучасної економіки. У сучасних умовах розвитку банківська система України перебуває під впливом економічних, політичних кризових явищ в країні та глобальних змін у світовій фінансовій індустрії. Фінансова нестабільність, обмеженість власних внутрішніх ресурсів, зниження довіри до банків і необхідність підвищення їхньої капіталізації зумовлюють залучення до вітчизняної БС іноземних капіталів.

Важливу роль у зміцненні фінансового стану держави відіграє банківська система, ефективне функціонування якої сприяє мобілізації фінансових ресурсів і спрямуванню їх в економіку країни, підвищенню доступності та якості банківських послуг для всіх споживачів, забезпечуючи фінансово-економічну стабільність держави та її соціальний розвиток.

Банківська система України сформувалася на принципах залучення як українського, так і іноземного капіталу. Водночас присутність іноземного капіталу у вітчизняній банківській системі справляє неоднозначний вплив на фінансову безпеку держави - з одного боку, банки з іноземним капіталом сприяють підвищенню міжбанківської конкуренції, покращенню якості обслуговування клієнтів та розширенню спектру банківських послуг тощо, з іншого ж, - участь іноземного капіталу в банківській системі України може зумовити виникнення негативних чинників унаслідок її вразливості до впливу дестабілізуючих факторів. Зокрема, зростання частки іноземного капіталу в банківській системі України може спричинити підвищення її нестабільності; монополізація іноземним капіталом ринку банківських послуг може суперечити національним інтересам і призвести до зростання економічної залежності держави. Приймаючи до уваги події останніх років, дана ситуація потребує детальнішого розгляду та прогнозування подальших змін з метою попередження надмірного впливу іноземного капіталу на банківський сектор та економіку в цілому.

Тому дослідження впливу присутності, стану та перспектив подальшої участі іноземного капіталу в банківській системі України є актуальною.

Мета випускної роботи. Мета роботи – проаналізувати функціонування та виявити вплив банків з іноземним капіталом на банківську систему. А також виявити перспективи подальшої участі іноземного капіталу в банківській системі України.

Завдання випускної роботи. Для здійснення мети роботи необхідно виконати ряд таких завдань:

- Визначити поняття іноземного капіталу у банківському секторі;
- Виділити етапи експансії іноземного капіталу та результат його впливу на банківську систему України;
- Розглянути структуру та динаміку присутності іноземного капіталу в банківській системі України;
- Проаналізувати фінансові результати діяльності банків з іноземним капіталом в Україні;
- Дослідити зарубіжний досвід залучення іноземного капіталу у банківський сектор;
- Виявити перспективи подальшої участі іноземного капіталу в банківській системі України.

Об’єкт дослідження. Об’єктом дослідження є іноземний капітал як невід’ємна частина сучасної економіки

Предмет дослідження. Предметом дослідження є іноземний капітал у розрізі банківського сектору України.

Методи. Для дослідження міри впливу іноземних банків на банківський сектор України були використані статистичні методи, методи фінансового аналізу, методи порівняння та спостереження.

Інформаційна база дослідження. Статистичну і фактологічну основу дослідження складають закони України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні документи Національного банку України, дані офіційного сайту НБУ, дані офіційних сайтів Центральних банків країн, періодичні видання міжнародних організацій.

Висновки до розділу 3

У більшості країнах світу шляхи проникнення та результат діяльності іноземного банківського капіталу проявлялись з індивідуальними особливостями. Існують різні причини входження іноземних банків на національні ринки, а також стратегія їх діяльності.

Вплив іноземного банківського капіталу на діяльність банківських систем в інших країнах- членах ЄС розглядався за групами країн, які відрізняються між собою за структурою своїх банківських систем та політикою, яку вони проводять щодо інтеграції іноземного капіталу.

Чотири групи країн розділені за такими ознаками: до першої групи входять потужні країни ЄС, банківські системи яких в змозі конкурувати на світовому фінансовому ринку, до другої групи включені країни, які спочатку відкривали

свій фінансовий ринок для іноземних банків, а після вступу до ЄС, цим країнам країнам було дозволено створення філій іноземних банків. До третьої групи входять країни, де знаходяться міжнародні фінансові центри, що сприяє створенню на їх території значної кількості банківських філій та представництв; четверту групу представляють так звані країни-нові члени ЄС.

Більшість розвинутих країн індивідуально підходить до допуску іноземних інвесторів на національний ринок банківських послуг, оцінюючи їх з точки зору відповідності національним економічним, політичним та соціальним інтересам країни, намагаючись не допускати активного залучення нерезидентів до стратегічно важливих операцій.

Для України питання створення на її території банків з іноземним капіталом і відкриття філій є особливо актуальним у світлі європейської інтеграції та глобалізації економіки. Найкориснішим буде аналіз досвіду зарубіжних країн щодо розвитку іноземних банків, його державного регулювання, визначення механізмів і форм участі іноземного капіталу у банківській системі України.

Повна заборона іноземних інвестицій не сприятиме економічному зростанню держави. Адже із досвіду світової практики, існують безліч прикладів за яких держави не лише зберігали фінансову стійкість своєї банківської системи, а й за рахунок здійснення, в тому числі й за допомогою іноземного капіталу різноманітних функцій, створили додатковий ресурс для зростання власних економік та задоволення суспільних потреб

Приплив іноземного капіталу у банківську систему будь-якої країни можливий виключно до того рівня, при якому буде збережений контроль відповідальних органів за банківським сектором економіки.

В більшості високо розвинутих країн здійснюються обмеження, що стосуються діяльності організацій з капіталом іноземного походження, що відповідають тим обмеженням, які до цих країн застосовує країна походження капіталу до національного капіталу.

Головною метою будь-якої стратегії є забезпечення адекватної реакції системи на втручання з боку зовнішніх сил та обставин, державна стратегія

регулювання іноземних банків потребує врахування комплексу можливих впливів та розробки довгострокової програми реагування на нього. Для вдалого стратегічного планування у сфері банків з іноземним капіталом державним регуляторам необхідно визначити національний шлях саме для України під впливом переваг і недоліків фінансової інтеграції. Виділяють три основні стратегічні підходи держави до реагування на виклики глобалізації в цілому та регулювання іноземного банківництва зокрема такі як: ліберальний, протекціоністський та змішаний.

До можливостей або перспектив слід віднести: участь у програмах Світового банку або ЄБРР; економія витрат за рахунок діяльності філіалів; зростання темпів розширення ринку; обслуговування додаткових груп клієнтів; вихід на нові сегменти ринку; доступ до іноземних джерел фінансування; прогнозування фінансових потреб клієнтів; удосконалення податкового законодавства в напрямі зниження фіскальної домінанти.

До загроз відносяться наступні фактори: падаючий престиж банківської системи; доступ банків-конкурентів до довгострокових джерел фінансування; недоступність державного фінансування; входження на ринок сильних іноземних банків; негативна тенденція темпів розвитку ринку банківських послуг; нестабільність курсу обміну валют; економічна криза; неефективна державна політика в банківській сфері; перехід стратегічних клієнтів до конкурентів. Ключовим завданням для національного банку України має бути не вибір стратегічного підходу самого по собі, а визначення системи пріоритетних цілей регулювання іноземного банківництва і безумовне прямування до них з можливістю модифікації стратегії відповідно до мінливих умов середовища.

Критерії безпеки держави у банківській сфері в умовах присутності іноземного капіталу це певні нормативні показники, за якими оцінюється стан банківської системи України, її здатність виконувати функції з фінансування економіки країни.

Моніторинг індикаторів безпеки держави у банківській сфері в умовах присутності іноземного капіталу необхідний для виявлення тенденцій щодо

виникнення фінансової нестабільності в державі. Для його проведення регулятором створюється постійна комісія (орган), яка на основі аналізу даних моніторингу прогнозує появу та розповсюдження загрозливих явищ, готує інформацію та рекомендації щодо стану фінансової безпеки для органів виконавчої влади, які відповідають за реалізацію фінансової політики держави.

Визначення інтегральної оцінки стану безпеки держави у банківській сфері в умовах присутності іноземного капіталу містить наступні етапи: формування множини індикаторів; визначення характеристичних значень індикаторів; нормалізація індикаторів; визначення вагових коефіцієнтів; розрахунок інтегрального індексу для поточних, оптимальних та порогових значень індикаторів;

У 2012-2016 рр. інтегральний індекс безпеки держави у банківській сфері в умовах присутності іноземного капіталу виходив за межі верхнього оптимального значення, але все ж перебував у межах порогових параметрів. Це спричинене зменшенням частки кредитів в іноземній валюті, що надавалися банками з іноземним капіталом, відносно загальних обсягів кредитування в іноземній валюті, зокрема фізичним особам, в зв'язку з обмеженнями НБУ.

Слід наголосити, що в умовах глобалізації проблема регулювання ступеня відкритості внутрішнього банківського сектору для іноземних банків актуальна для будь-якої країни.

Україні сьогодні потрібно активніше проводити заходи щодо підвищення рівня концентрації національного банківського капіталу, розширювати регулятивний капітал, оптимізувати інституційну структуру вітчизняної банківської системи, прагнути до стандартів країн з розвинутою економікою, зміцнювати позиції державних банків.

ВИСНОВКИ

Згідно законодавства України, іноземні інвестиції – це цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку.

Іноземний капітал це інвестиції, або капіталовкладення інших країн у вигляді прямих і портфельних інвестицій в економіку даної країни.

Згідно із Законом України «Про банки і банківську діяльність», банк з іноземним капіталом – це банк, у якому частка капіталу, що належить хоча б одному іноземному інвесторові, становить не менше 10 відсотків.

Найбільш поширеною є думка, що іноземним банком вважається за присутності у статутному капіталі не менш як 50% іноземних інвестицій.

Ознаками «банку з іноземним капіталом» є наявність фактичних іноземних власників, що вклали в статутний капітал свого банку, розташованого в Україні, достатню кількість фінансових ресурсів іноземного походження.

Іноземний капітал до банківської системи був залучений не одразу та йому передували певні економічні явища.

Поява іноземних банків у банківській системі України була спричинена глобалізацією, інтеграцією та гострою нестачею капіталу в країні і безумовно є об'єктивно необхідним процесом.

Для успішного стратегічного планування у сфері іноземного банківництва державним регуляторам необхідно визначити національний шлях України під впливом переваг і недоліків фінансової інтеграції.

Вітчизняні та зарубіжні вчені виділяють три основні стратегічні підходи держави до реагування на виклики глобалізації в цілому та регулювання іноземного банківництва зокрема. ці підходи мають назву: ліберальний; протекціоністський; змішаний на основі ризик-менеджменту.

Безпека держави у банківській сфері в умовах присутності іноземного капіталу – це стан захищеності інтересів держави у цій сфері, що гарантує

спроможність банківської системи до протистояння зовнішнім дестабілізуючим чинникам й уникнення кризових явищ та забезпечення створення належних організаційно-економічних, законодавчих і нормативно-правових умов для функціонування банків з іноземним капіталом

Присутність іноземного капіталу має низку можливих ризиків та загроз для економіки країни, а отже дестабілізувати її стан.

Слід зазначити, що серед вчених немає чіткої позиції щодо чіткої позиції позитивного або негативного впливу від функціонування іноземного капіталу

Український банківський сектор не відповідає сучасним умовам, яких дотримуються вищезазначені країни ЄС. Деякі банківські установи відповідають вимогам «Базель – II», але більшість банків знаходяться у стані реалізованих положень згідно «Базелю – I», тоді як Базельський комітет з банківського нагляду 12 вересня 2010 року затвердив нову угоду, яка одержала назву «Базель - III».

Інтегруючись у національний банківський сектор, іноземні банки змінюють його структуру, внаслідок чого робота банків з іноземним капіталом стає більш активною та помітною

Доля у структурі банківської системи на 01.01.2017 склала 39,58%. Це було обумовлено стрімким зменшенням кількості національних банків протягом усього аналізованого періоду. Можна стверджувати, що в Україні майже кожен третій банк з іноземним капіталом, а кожен шостий – зі стовідсотковим.

Згідно зі звітністю НБУ в Україні зареєстровано 25 банків з іноземним капіталом. Ці банки представлені 2205 підрозділами по всій країні. Відмітимо, що найбільша кількість підрозділів іноземних банків знаходиться у місті Київ.

Особливу увагу в регулюванні діяльності дочірніх іноземних банків варто приділяти ідентифікації власників банку і країни походження капіталу. Проведений аналіз участі іноземних інвесторів на банківському ринку України виявив, що на 01.01.2017 р. іноземні банки в Україні представляли 13 країн.

Більшу частку у структурі пасивів протягом усіх періодів займає статутний капітал. Показники іноземних банків були значно вище норми (60%). Але це може бути спричинено зміною законодавчої бази.

Власний капітал мав тенденцію до зростання. Щодо структури, то більшу частку протягом усіх періодів складає статутний капітал. Показники іноземних банків були значно вище норми (60%). Але це може бути спричинено зміною законодавчої бази. Частка власного капіталу іноземних банків в складі банківської системи мала тенденцію до збільшення й на початок 2017 року склала 54,36%.

Зобов'язання банків з іноземним капіталом збільшились. Структура залишалася без змін, найбільшу долю займали кошти клієнтів. Серед коштів клієнтів переважали кошти юридичних осіб. В свою чергу серед коштів юридичних осіб протягом періоду переважають кошти до запитання, а серед коштів фізичних осіб- строкові кошти. Доля зобов'язань банків з іноземним капіталом серед усієї системи зростає до 37,50%.

Чисті активи мали тенденцію до збільшення. Найбільшу питому вагу протягом усього періоду складає кредитно інвестиційний портфель- більше 70%, що свідчить про активну політику банку. А в ньому переважає кредитний портфель- близько 90% протягом усього періоду, що свідчить про низьку диверсифікацію ризиків та джерел отримання доходів, нерозвиненість фондового ринку. Доля чистих активів іноземних банків у банківській системі періоду зростає на початок 2017 року склала 37,82%.

Важливим елементом аналізу є розрахунок прибутковості капіталу- за увесь аналізований період увесь використаний вкладений у банк капітал використовувався вкрай неефективно.

Аналіз рентабельності активів показав, що за жоден з аналізованих періодів ані банки з іноземним капіталом, ані банківська система загалом не досягли позитивного значення. Це значить, що кожна тисяча гривень активів приносить збиток, тобто можна казати про неефективне використання ресурсів.

Виходячи з вищевикладеного, основними проблемами банківської системи України, пов'язаними з високим рівнем присутності в ній банків іноземних банківських груп є наступні: Зростання частки банків іноземних банківських груп на тлі зменшення частки присутності банків з капіталом українського

походження в українській банківській системі. Хронічна збитковість окремих банків іноземних банківських груп протягом останніх років, що негативно впливає на збитковість банківської системи України в цілому. Знецінення вартості іноземних інвестицій у банківську систему. Надмірний рівень доларизації кредитів і депозитів банків іноземних банківських груп.

Існують різні причини входження іноземних банків на національні ринки, а також стратегія їх діяльності. У більшості країнах світу шляхи проникнення та результат діяльності іноземного банківського капіталу проявлялись з індивідуальними особливостями.

Чотири групи країн розділені за такими ознаками: до першої групи входять потужні країни ЄС, банківські системи яких в змозі конкурувати на світовому фінансовому ринку, до другої групи включені країни, які спочатку відкривали свій фінансовий ринок для іноземних банків, а після вступу до ЄС, цим країнам було дозволено створення філій іноземних банків. До третьої групи входять країни, де знаходяться міжнародні фінансові центри, що сприяє створенню на їх території значної кількості банківських філій та представництв; четверту групу представляють так звані країни-нові члени ЄС.

Більшість розвинутих країн індивідуально підходить до допуску іноземних інвесторів на національний ринок банківських послуг, оцінюючи їх з точки зору відповідності національним економічним, політичним та соціальним інтересам країни, намагаючись не допускати активного залучення нерезидентів до стратегічно важливих операцій.

Найкориснішим для України буде аналіз досвіду зарубіжних країн щодо розвитку іноземних банків, його державного регулювання, визначення механізмів і форм участі іноземного капіталу у банківській системі України.

Повна заборона іноземних інвестицій не сприятиме економічному зростанню держави. Адже із досвіду світової практики, існують безліч прикладів за яких держави не лише зберігали фінансову стійкість своєї банківської системи, а й створили додатковий ресурс для зростання власних економік та задоволення суспільних потреб

Приплив іноземного капіталу у банківську систему будь-якої країни можливий виключно до того рівня, при якому буде збережений контроль відповідальних органів за банківським сектором економіки.

Чистка банківської системи призвела до збільшення частки банків з іноземним капіталом в банківській системі. Тому необхідно розробити цілий комплекс важливих обмежувальних умов, яких потрібно суворо дотримуватись у процесі залучення іноземного капіталу в банківську систему країни.

Для України на сьогодні пріоритетності набуває здійснення активніших дій, пов'язаних із регулюванням концентрації банківського капіталу, оптимізацією інституційного середовища вітчизняної банківської системи, підвищенням якості ведення банківського бізнесу, зниження ризиків банківської діяльності, що дозволить українським банкам витримати конкурентну боротьбу із іноземними банківськими установами поряд із збереженням фінансової безпеки та суспільних інтересів країни.

На сьогодні у банківській системі прослідковуються проблеми з ліквідністю та прибутковістю, що негативно впливає на забезпечення безперервності перебігу відтворювальних процесів банківських установ і в той же час обмежує їх можливість щодо інвестування коштів в економіку країни.

Україна має кілька потенційних шляхів розвитку ситуації, що склалась в банківському секторі. Найліберальнішими вбачаються заходи щодо розширення діяльності державних і збільшення їх капіталу, а також сприяння консолідації комерційних банків з тим, щоб підвищити їх конкурентоспроможність з огляду на майбутні труднощі. Посилення міжнародного руху банківського капіталу вимагає зваженої державної регуляторної політики, спрямованої на запобігання впливу світових фінансових криз та мінімізацію ризиків залежного розвитку банківської системи України. Актуальною стає побудова ефективної національної системи регулювання іноземних банків, що передбачає вирішення накопичених проблем як на стратегічному, так і на тактичному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційне інтернет-представництво Національний Банк України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/>
2. Огерчук О.В. Особливості діяльності банків з іноземним капіталом в Україні [Текст]/ О.В. Огерчук //Регіональна економіка -2012- №3 с 121-128
3. . Стельмах В.С. Енциклопедія банківської справи України [Текст]/ / В. С. Стельмах 2001. – 680 с.
4. Schmukler, S. L. Financial Globalization: Gain and Pain for Developing Countries [Text]. – The World Bank Research Group, 2004.
5. Кочетков В.М. Діяльність банків з іноземним капіталом в Україні [Текст]/ В. М. Кочетков, Т. А. Мостиський// Ефективна економіка. -2014.-№5. –С.7-11.
6. Івасів І.Б. Стратегічні аспекти регулювання діяльності іноземних банків в Україні / І.Б. Івасів, Р.В. Корнилюк. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.nbuv.gov.ua>.
7. Циганов О.Ю. Конкурентна позиція українських банків з іноземним капіталом. / О Ю.. Циганов // Економіка. – 2011 - №3 – С. 54-60
8. Деревацька М.Р. Іноземний капітал в банківській системі України: сучасна проблема та механізми регулювання. [Текст]/ М.Р. Деревацька, Н.Г. Пайтра// Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – №23.12-С.245-251.
9. Чуб О. О. Банки в глобальній економіці : монографія /О. О. Чуб. – К. : КНЕУ, 2009. – 340 с.
10. Степаненко К.Р. Роль іноземного капіталу у банківській системі України //К.Р. Степаненко Т.О. Тохтамиш [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kneu.edu.ua/userfiles/Credit_Economics_Department/KMBD/konkurs/Konkurs2016/Stepanenko_K_.pdf
11. Пилипенко Л.М. Іноземний капітал у банківській системі як чинник впливу на фінансову безпеку держави/ Л.М. Пилипенко//[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/public/File/aspirantura/Disser_Pilipenko.pdf с22-23

12. Владчин У.В. Іноземний капітал в банківській системі України [Текст]/ У.В.Владчин//Вісник Хмельницького національного університету. -2010. № 6с. С.163-166
13. Баранова Ю.М. Детермінанти руху іноземного капіталу в банківському секторі України. [Текст]/ Ю.М Баранова//Міжнародні відносини Серія «Економічні науки»-2014.-№3. С.16-21
14. Ніценко В.Н. Роль іноземного капіталу у розвиток банківського сектору України.[Текст]/ В. Н. Ніценко. Науковий клуб. 2011 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2011_11_15_16_kampodilsk/section_4_2011_11_16/rol_inozemnogo_kapitalu_u_rozvitok_bankivskogo_sektoru /6-1- 0-113
15. Банки в глобальній економіці [Текст] : монографія / [О.О. Чуб.] – К. : Видавництво КНЕУ.-2009. – 340 с
16. Мочерний С. В. Економічна енциклопедія: У трьох томах. [Текст]: навч. Посібник/ С .В. Мочерний -2000 р. – 864с.
17. Дзюблюк О.В. «Іноземний капітал у банківській системі України: вплив на розвиток валютного ринку та діяльність банків» .[Текст]/ О.В. Дзюблюк, О.Н. Владимир// Вісник Національного банку України. – 2014. – №5. – С. 3–8.
18. Васюренко О. В. Банківські операції.[Текст]: навч.посібник/ О.В. Васюренко – 5-те вид. К: Знання, 2006. – 311 с.
19. Осадчий Є С. Іноземний капітал в банківській системі України[Текст]/ Є.С. Осадчий// Стратегія економічного розвитку України. -2013.-№ 33.-С94-102.
- 20.. Іноземні банки в Україні: вплив та регулювання [Текст] : монографія/ [Р. В. Корнилюк, І. Б. Івасів, О. М. Дибя] —2012. С.234.
21. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 07.12.2000 №2121–III. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
22. Онищенко В.С. «Регулювання іноземного капіталу в банківській системі: зарубіжний досвід та імплементація його в Україні».[Текст]/ В.С.

Онищенко, С.О. Манжос // Вісник Національного банку України. – 2014. – №11. – С. 16-21.

23. Міщенко В.С. «Удосконалення управління банківським кредитуванням на прикладі країн Центральної та Східної Європи»». [Текст]/ В.С. Міщенко // Вісник Національного банку України. – 2015. – №10. – С.60-65.

24. Розвиток банківської системи України в умовах фінансової глобалізації [Текст] : дисертація кандидата економічних наук/ [О.К.Прімерова] КНУ ім.Т. Шевченка. –2010. – 215 с.

25. Новий етап розвитку банківської системи України: зростання участі іноземних інвесторів [Текст] : монографія / ред. Т. С. Смовженко. – К. :УБС НБУ,2008. – 231с.

26. Блог Пола Кругмана [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.krugman.blogs.nytimes.com.

27. International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: a revised Framework. Foreign banks in emerging market economies: changing players, changing issues // BIS Quarterly Review, December 2010. — P. 69–81.

28. Банківська енциклопедія [Текст]/ С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова.-Знання, 2011. – 504 с.

29. Економічна енциклопедія [Текст]/ [ред. С. В. Мочерний]; Вид. центр «Академія», 2000. – 864 с.

30. Uche C. Bank Share Capital Regulation in Nigeria/ C.U.Uche// Journal of International Banking Law. – London: Sweet&Maaxwell, 1998- Vol.13/- Issue I.P.

31. Yeyati E.L. Concentration and Foreign Penetration in latin American Banking Sectors: Impact on Competition and Risk/E. Yeyati, A. Micco// Inter-American Development Bank Working Paper, 2003- №499

32. Положення про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень, затверджене постановою Правління НБУ № 375 від 31.08.2001 р. : [Електронний ресурс]/ Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.rada.gov.ua>

33. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 5, 6.— Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

34. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стимулювання іноземних інвестицій та кредитування» від 27.04.2010 р. № 2155—VI // ВВР. — 2010. — № 26. — Ст. 270. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

35. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.91 р. № 960—XII [Електронний ресурс] : Відомості Верховної Ради УРСР. — 1991. — № 29. — Ст. 377. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

36. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 р. № 93/96—ВР // ВВР. — 1996. — № 19. — Ст. 80. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

37. Закон України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням май-на та коштів вітчизняного походження» від 17.02.2000 р. № 1457—III // ВВР. — 2000. — № 12. — Ст. 97. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

38. Закон України «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20.09.2001 р. № 2740—III [Електронний ресурс]: Урядовий кур'єр. — 2001. — 24 жовтня. — С. 7—12. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

39. Положення «Про порядок іноземного інвестування в Україну». [Електронний ресурс]: Затверджено постановою Правління НБУ від 10.08.2005 № 280 // Вісник Національного банку України. — 2005. — № 9. Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

40. Положення «Про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів». [Електронний ресурс]: Затверджено постановою правління НБУ № 306 від 08.09.2011 р. // Офіційний вісник України від 07.11.2011. — № 84 Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

41. Постанова КМУ «Про затвердження положення про порядок державної реєстрації іноземних інвестицій» від 07.08.1996 р. № 928– [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua
42. Постанова Правління НБУ «Про врегулювання питань щодо здійснення та реєстрації іноземних інвестицій» від 23.12.2009 р. № 762 – [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.bank.gov.ua.
43. Постанова Правління НБУ «Про затвердження Положення про застосування НБУ заходів впливу за порушення банківського законодавства» від 28.08.2001 року № 369 // Вісник Національного банку України. — 2001. — № 10
44. Мочерний С.В. Політична економія[Текст]: навч. посібник / Мочерний С.В.. - К.: Знання-Прес, 2002. - 687 с.
45. Словник бізнес термінів. Академік. Ру. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/business/6963>
- 46.. Современный экономический словарь. / [ред. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б.] — 2-е изд., испр. М.: ИНФРА-М, 1999. 479 с.
47. Енциклопедичний словник економіки і права (2005 р.): [Електронний ресурс] Режим доступу: http://dic.academic.ru/contents.nsf/dic_economic_law/.
48. Олександр Дзюблюк. Іноземний капітал у банківській системі України: вплив на розвиток валютного ринку та діяльність банків, [Текст] / Дзюблюк О.В. // Вісник Національного банку України. – 2014. – №5. – С. 22–24.
49. Є. С. Осадчий, Банки з іноземним капіталом на ринку України: проблеми та перспективи розвитку/ Є. С. Осадчий // Стратегія економічного розвитку України / – 2013/ – №33.
50. О. Р. Романик, Вплив іноземного капіталу на вітчизняну банківську систему/ О. Р. Романик // Збірник наукових праць/ – 2013/ – №37. – С. 344-349
51. Гірняк В.В. Іноземний капітал банків України: ризики і можливості/ Гірняк В.В. // Інноваційна економіка / – 2014/ – №5. – С. 261-264

52. О. О. Коваленко, Проблеми і перспективи присутності іноземного капіталу в банківській системі України / О. О. Коваленко // Ефективна економіка/ – 2011/ – №6. – С. 22-24.
53. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – [2-е изд., испр.] – М. : ИНФРА-М, 1999. – 479с.
54. Економічна енциклопедія: У 3-х т. – Т.1 / [редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К. : Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
55. Енциклопедія корпоративного управління (у трьох томах). Т. 2. / [Наук. ред. д.е.н., проф. І. К. Бондар.] – К. : “Видавничий Дім “Корпорація”, 2006. – 422с
56. Іноземний капітал у кредитно-фінансовій системі України: автореф. дис ... канд. екон. наук / О. О. Балануца .– Київ : Б. в., 2010 . – 18 с
57. Большой энциклопедический словарь / [ред. А. Н. Азрилияна]; – М. : Фонд “Правовая культура”, 1994. – 528 с.
58. Словарь банковских терминов / [ред. Д. Розенберг ; пер. с англ.]. – М. : ИНФРА. – М., 1997. – VIII, 360 с.
59. Foreign Bank Presence in Developing Countries 1995—2006: Data and Trends / [Claessens S., Van Horen N., Gurcanlar T., Mercado J.]. / World Bank, United Kingdom’s Department for International Development (DECRG trade and services project). — 2008.
60. Giannetti M. «Lending by Example»: Direct and Indirect Effects of Foreign Banks in Emerging Markets / Giannetti M., Ongena S. / CEPR. — 2009.
61. Micco A. Bank Ownership and Performance. Does Politics Matter? / Micco A., Panizza U., Yanez M. //Journal of Banking and Finance. —2007.—Vol. 31.— p.219241.
62. Vo Thi N. A. Does the Entry Mode of Foreign Banks Matter for Bank Efficiency? Evidence from the Czech Republic, Hungary, and Poland / Vo Thi N. A., Vencappa D. — William Davidson Institute Working Paper, July 2008. — № 925.

63. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

64. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

65. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III / [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

66. Інвестиційне законодавство: стан, проблеми, перспективи. Роз'яснення Міністерства юстиції України від 08.05.2012 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon2.rada.gov.ua>

67. Положення про порядок іноземного інвестування в Україну : Постанова Правління НБУ “Про врегулювання питань іноземного інвестування в Україну” від 10.08.2005 р. № 280 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0947-05>

68. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

69. Report on financial structures [Electronicresource] / European Central Bank, 2016. – Access: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/reportonfinancialstructures201610.en.pdf>

70. Романьок Т. Іноземне інвестування в банківському секторі України: стан та перспективи розвитку / Т. Романьок // Банківська справа. – 2013. – № 1 – С. 110–121.

71. Собуцький С. До зустрічі в Україні! / С. Собуцький // Вісник Податкової служби України. – 2013. – № 10. – С. 54–56.

72. Вовчак О.Д. Сучасні тенденції розвитку банківської системи України під впливом експансії іноземного капіталу та їх вплив на фінансову безпеку країни / О. Д. Вовчак, А. О. Шпаковський // Протидія кіберзлочинності у фінансово-

банківській сфері : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 23 квіт. 2013 р. / МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ ; Незалеж. асоц. банків України, Харк. банк. Союз – регіон. представник НАБУ. – Х. : ХНУВС, 2013. – 286 с. – С.47–51.

73. Реверчук С. К. Банківський капітал: історія, теорія, досвід / С. К. Реверчук, У. В. Владичин, С. І. Кубів ; [за ред. докт. екон. наук, проф. С. К. Реверчука]. – Л. : ВПВ ЛьвЦНТЕІ, 2004. – 276 с.

74. Гусєв Я. О. Експансія іноземного капіталу в банківську систему України: сучасний стан, позитивні наслідки та супутні ризики / Я. О. Гусєв // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : [зб. наук. праць] / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи НБУ банку України». – Суми, 2010. – Т. 30. – С. 358-365

75. Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України / за ред. А.І. Сухорукова. – НШІМБ, 2005, 140 с.

76. Боровиков В. STATISTICA: искусство анализа данных на компьютере. Для профессионалов / В. Боровиков. – СПб.: Питер, 2001.-656 с.

77. Барановський О.І. Боротьба з «відмиванням» грошей у банківському секторі економіки / О. Барановський // Вісник НБУ . – 2002. – № 5. – с. 10-14

78. Фінансовий портал Мінфін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.com.ua>